

DREESSEN, FERDINAND (79): *Belder* (3:12)

Ich han en Aufstellung vum Statistischen Amp vun nüngsehnhundertvierunfuffzig, die do die Sprengbombe, Phosphorbombe un alles op Kölle en Tournage un Uhrzigg un Datum opgeliss (han) un ich han dat mer noch ens durchgekuck un de Sigg 82 un de Sigg 83 fähle mer do dren. Dat Boch "Mein Köln", wat mer ad för nüngsehnfünfunnüngsig kaufe kann, op Sigg 139 han ich et eetste Mol mingen Opa gesinn. Ävver dat wor vun dä vier einzelne - die hatte vier einzene vürher erusgebraht - un dat andere woren dann Handwerker un su. Un do steiht mingen Opa met mingem Onkel am Kolpingsdenkmoel em Kleiflaster dren. Dä es sibbenundressig gestorve un ich ben fünfundressig gebore, wo ming Oma väterlicherseits gestorve wor. Jo, dat hät mich natörlich berührt, weil minge Vatter wollt dat Geschäft, wie mingen Opa gestorven es, üvernemme, ävver däm sing Schwester hatt ehre Mann em Aug, dä dat Geschäft, weil die Prokura hatt, dat gemaht. Un dä es e paar Mol durch de Prüfung gefalle, alsu dä hatt vum Flastere kein Tute un Blose, dä kunnt gar nix dodren. Un do hät minge Vatter sich vun singer Famillich gertrennt. Doheim bei uns, do woodt nor gesaht, dat vill gesunge woodt en der väterliche Famillich, dat dä Opa en Berlin gedeent hätt, do bei der Leibgarde oder su jet, un dat e riesig wor. Dat wor alles. Do es nie e bös Wood doheim do gefalle üvver der Dingsens. Dat wor e Tabuthema bei uns doheim. Mer han och, do wo mer och noch kleiner wore, gar nit hingerfrog, wat wor do oder su. Wenn do verzallt woodt oder bei uns woodt vill vürgelese un gesunge un jetz wie die Wintere fünfunveezig, sechsunveezig su hadd wore, hatte mer kein richtige Wohnung. Un dann es ming Mutter met uns en et Bedd gegange un hät uns dann verzallt un su. Deswäge woodt bei uns immer vill gelese un och vill gesunge. Ming Cousin (Anmerkung: Christine Schäfer) han ich do kennegeliert. Dat weed die Üch och gesaht han, dat mer uns an der Pooz, am Eigelstein getroffen han. Dat hät mich richtig gefreut. Ävver die kann verzälle! Alsu, wa' mer dä nit av un zo ens e Flaster op de Muul maache deit, hööt die gar nit mih op.

Dreesen, Ferdinand (79): *Belder*

ʔi:f:an ʔən 'ʔʌʔfstɛlʊŋ fʊm ʃta'ti:stɪʃən ʔamp fʊn:vʏnsenhʊnfiɛʁbʊŋ'fʊʔʃɪʃ di dɔ: di bɔmbən ʔalzʊ mi:nə 'ʃpɛɛŋbɔmbən di 'fɔsfoɛbɔmbə ʔʊn ʔaləs ʔop kœlə ʔɪn tuɐ'na:zə ʔʊn ʔu'ɛʔʃɪk ʔʊn 'da:tʊm 'ʔopjəlɪstət ʔʊn 'i:f:an dat me nɔɔ_əns 'dʊɐʃjəkʊk di zɛɪtə 'tʃvɑ:ʊn,axʃɪj_ʊn 'dɔʁʊn,axʃɪʃ fɛ:lə me dɔ dɛnə dat bɔ:x_ə maɪn kœln wat miɛ_ʌʃ fy nʏŋsɛ:nfʏmvən:vʏnsɪʃ kʊʔfə kan ʔop zɑɪtə hʊndɛtnɔɔnʊn'dɔʁʊsɪʃ han_ɪj_ət ʔe:tʃtə mɔ: miŋən 'ʔopa jəzɪn ʔɛvə dat vɔɛ fyɛ maɪnə fiɛ ʔɛɪntʃələ di hatə fiɛ ʔɛɪntʃələ fyɛhe 'bʊsʃəbɔ:t ʔʊn dat ʔandə vɔ:ʁən dan 'hantvɛkə ʔʊn zʊ nɛ ʔʊn da ʃtɛ:t miŋən 'ʔopa mɛt miŋəm ʔɔŋkəl ʔam 'kɔlpɪŋs,dɛŋkma:l ʔem 'kleɪ'nflaste dɛnə dɛ ʔes:ɪbənʊndɛsɪʃ jəʃtʊvə ʔʊn ʔɪʃ bɛn 'fʏnʊndɛsɪʃ:əbɔ:ʁə vɔ miŋ 'ʔoma 'ʔalzo 'fɛ:tɛɪʃə,zɑɪʃ miŋ 'ʔoma jəʃtʊ:və vɔ: nɛ ja tat hɛt miʃ na'tyɛɪʃ bɛyɛt nɛ val miŋə fate vɔlt:at jəʃɛf vɛ: miŋə 'ʔopa jəʃtʊvə ʔɪs ʔʏvə'nɛmə ʔɛvə dɛm zɪŋ ʃvɛstə hat ʔɪɛʁə man_ɛm ʔʊx dɛ dat jəʃɛf:al di pɔ'ku:ʁə hat dat gəma:t ʔun dɛ ʔɛz_ə pa:ɛmɔl dʊɐʃ dɛ pɔy:fʊŋ jəfələ 'ʔalzʊ dɛ hat fʊm fʊm flastəʁə kɛn tu:tə ʔʃʊn blɔ:zə dɛ kʊnt ja: nɪkʃ dɔ'dɛn:ɛ ʔʊn da hɛt miŋə fate sɪʃ fʊn zɪŋə fa'mɪɪʃ jətɛn:t da'hɛɪm bɛɪ ʔʊns dɔ vɔ:t nuɛ jəsɑ:t dat fɪl jəzʊŋə vɔ:t ʔɛn dɛ 'fɛ:tɛɪʃən fa'mi:lɪjə dat:ɛɛ 'ʔopa ʔɪn bɛɛ'li:n jədə:nt hɛdɛn dɔ bɛ dɛ lɑɪpʃɑdɛ ʔodɛ zu jɛt nɛ ʔʊn dat_ə bɪ:sɪʃ vɔ: nɛ dat vɔ ʔaləs: ʔal'zo: dɔ ʔes ni:_ə bø's vɔ:t dɔ'hɛɪms dɔ jəfələ ʔʊvə dɛ dɪŋəs dat vɔ ʔə ta'bu:te:ma bɛ ʔʊns vɛ'hɛɪm mɛɛ han ʔox vɔ vɔ: mɛ ʔo_nɔx klɛɪ:nɛ vɔ:ʁə ham:ɛ ʔox ja: nɪt hɪŋɛ'fɔɔ_x vat vɔ: dɔ ʔodɛ su: vɛn dɔ fɛʃsɪlt vɔ:t ʔodɛ bɛɪ ʔʊns vɔ:t fɪl 'fyɛjələzə ʔʊn jəzʊŋə ʔʊn:t zɛʃʃ vɛ: ti vɪntəʁə fʏnəvʊn'fɛ:tʃɪ sɛkʃɛ'fɛ:tʃɪʃ so hat vɔ:ʁə hatə mɛɛ kɛn bɪʃtɪjə 'vʊnʊŋ ʔʊn dan ʔes miŋ mʊtɛ mɛt ʔʊns ʔɛn_ət bɛt_əjanə ʔʊn hɛd_ʊns dan fɛʃsɪlt

ʔʊnt suː dɛsˈvɛən sɪmːɐ be ʔʊns_ɪmɐ ve:t fɪl jɔləzɐ ʔʊn ʔox fɪl jɔzʊŋɐ mɪŋ kuˈzi:n ha_ɪf do
kɛnɐ jɔliɣt dat ve:t:i ʔinɐ ʔox jɔza:t han dat mɐ ʔʊns ʔan dɐ pɔ:ʦ: ʔam 'ʔɛɪjɔlfʦɛɪn jɔtʁɔfɐ
han dat hɛt mɪf ˈbɪŋtɪf:ɐfʁɔɣt ʔɛvɐ di kan fɛʦʦɛlɐ ʔalzo vɛ mɐ deg nit ʔab_ʊn ʦʊ: ʔɛns do:
ʔɐ flastɐ ʔop dɐ mu:l ma:xɐ dɛɪ hø:t:i ja: ni mi ʔop